

Černochová (ODS): Nábory - přílišný optimismus a realita

19.4.2016 parlamentnilisty.cz str. 0 Politici voličům

PV

Ještě loni v létě **ministr obrany Martin Stropnický** hovořil o tom, že by v roce 2015 mělo přijít do **armády** 1850 rekrutů a v dalších **letech** každoročně dva tisíce.

Byla to i záminka pro zvýšení rozpočtu, neboť, dle jeho slov, "tisíc nových **vojáků** znamená pro **ministerstvo** náklady kolem miliardy korun". Realita je ovšem poněkud odlišná.

Což o to, navyšování rozpočtu na **obranu** je naprosto v pořádku, ale vždy je dobré používat správná data, protože nebude trvat dlouho a někdo se zeptá, na co skutečně přidané peníze šly. Je obecný fakt, že s daty se dá kouzlit, takže i do oné miliardy se dá započítat vše možné, aby vyšla právě tato suma. Může to být i miliarda a půl, ale pak se do těchto nákladů započítává i to, co do nich nepatří, a namísto jasného obrázku dochází pouze k zamlžování.

Jen na ukázkou uvedu, kolik vlastně stojí tisíc **vojáků**, než se dostanu k náborové realitě loňského roku a k optimismu pana **ministra**. Při pohledu do státního závěrečného účtu zjistíme, že loni jsme měli celkem 21 530 průměrných přepočtených **vojáků** (jedná se o průměr za rok, protože **vojáci** odcházejí a přicházejí v průběhu celého roku, takže se nedá stanovit jedno číslo, tento průměr tedy nevyjadřuje přesný úbytek, či přírůstek). Pokud budu počítat výdaje na mzdy a připočítám k tomu povinné odvody (pojistné, důchodové a fond kulturních a sociálních potřeb), zjistím, že tisíc **vojáků** na personálních nákladech stojí přibližně 510 milionů korun. Pokud započítám vše, tedy například příplatky za službu v zahraničí, odstupné a tak dále, dostanu se přibližně na 700 milionů korun s vědomím toho, že tento výpočet je metodicky špatný. Takže miliarda ani vzdáleně...

A ukazuje se, že i odhady z poloviny roku, týkající se náborů do **ozbrojených sil**, byly také optimistické. Abychom si rozuměli, nekritizují pana **ministra** za to, že se snaží zvyšovat počet lidí v **ozbrojených silách**. Vůbec ne. Kritizují lakování reality na růžovo a zmatek v číslech, ať již úmyslný, či neúmyslný. Protože to ničemu a nikomu nepomůže. Naopak vyvolává to falešná očekávání, se kterými se bude muset někdo někdy v budoucnu vypořádat. Pan **ministr** to asi nebude, protože se jedná o kroky s dlouhodobými dopady. Interpelovala jsem pana **ministra obrany** kvůli náborům, abych se dobrala toho, zda jeho mediální proklamace odpovídají realitě, a zjistila jsem, že jenom částečně.

Do kurzu **základní přípravy**, jehož splnění je předpokladem pro **vstup** do služebního poměru, **nastoupilo** v roce 2015 1858 rekrutů. Nejde o špatné číslo, byť je nutné jej snížit o 292 **vojáků**, kteří byli předurčení k **nástupu** na **Univerzitu obrany** a minimálně dalších pět let tedy u útvarů nebudou. Kurz **základní přípravy** ovšem dokončilo jen 1 321 nových **vojáků**, kteří **nastoupili** k útvarům (mimořádně z 292 zájemců o studium na **Univerzitě obrany** odpadlo během kurzu 72, tedy téměř 25 %!)

Vzhledem k odchodovosti, která byla loni poměrně nízká a pohybovala se podle odhadu kolem pětiset lidí, tak mohla být přírůstek **vojáků** činit zhruba 800. Jedná se o zvýšení, které je slušné, byť zaostává za růžovými slovy pana **ministra**. Pokud se ovšem člověk podívá na uvedená data bedlivěji, zjistí, že jsou ve struktuře loňského přírůstku ukryta rizika do budoucna.

Především jde o průměrný věk těch, kteří nastupují do **armády** - 27 let (průměrný věk nastupujících na **Univerzitu obrany** je 21 let). Většina z těch, kteří do **ozbrojených sil** loni **nastoupili**, byla zařazena na **základní** funkce a takto vysoký věkový průměr je pak problematický, protože ideální věková struktura na nejnižších funkcích je mezi 19 a 26 lety. Obecně s rostoucím věkem klesá agilita, což je to, co je od **vojáků** na **základních** funkcích zapotřebí, vzhledem k tomu, že se lidé ve věku ke třicítce začínají usazovat a zakládat rodiny, snižuje se i mobilita (což je vzhledem k nerovnoměrnému rozmístění **armády** na území důležité) či ochota ve vyšší míře riskovat.

Vyšší průměrný věk může zčásti vysvětlit další negativní údaj - z oněch 1 321 **vojáků** bylo 105 vysokoškoláků, kteří byli zařazeni na **základní** funkce (osm procent).

Vysokoškolský diplom je přitom předpokladem pro vykonávání důstojnické pozice, zatímco na **základních** funkcích se požaduje minimálně vyuční list. Tito vysokoškoláci na **základních** pozicích budou tvořit poměrně nestabilní kmen, protože budou na místech neodpovídajících ani jejich vzdělání, ani platovému ohodnocení, na které by měli za normální situace nárok. Jinými slovy, budou se záhy snažit o změnu svého postavení, popřípadě budou mít tendenci **armádu** opustit kvůli nenaplněným ambicím.

Na odpovědi **ministra obrany** na mou interpelaci mě zaujala ještě jedna věc. Konkrétně jde o vysvětlení, proč jsou vysokoškoláci z civilu zařazováni na **základní** pozice. **Ministr** v odpovědi uvedl: "...místa důstojníků jsou výhradně obsazována absolventy UO a VO FTVS UK". Zkratky znamenají **Univerzitu obrany** a **Vojenský obor** při Fakultě tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy. Proč jsou místa důstojníků výhradně obsazována absolventy těchto dvou vysokých škol?

Pochopila bych to, pokud by byl nižších důstojníků dostatek, ale on není. Stačí se podívat na naplněnost v kategorii nižších důstojníků, kde aktuálně chybí přes 550 **vojáků**. Z **Univerzity obrany** přijde k útvarům ročně do 110 osob, což znamená, že nedostatek nižších důstojníků u útvarů se jen touto cestou zacelit nedá. Proč se tedy **Ministerstvo obrany** zbavuje možnosti doplňovat vysokoškoláky z civilu, buď například formou ročního důstojnického kurzu, či obdobou **amerického** Reserve Officers' Training Corps (ROTC)? A možná by se dalo považovat za diskriminační, že na důstojnickou pozici je vyžadováno vysokoškolské vzdělání, ale **armáda** vlastně uznává pouze vysokoškolské vzdělání z jedné univerzity a z **vojenského oboru** na druhé.

To je jen několik postřehů k náborům, které ve zvýšené míře probíhají. Je to tak správné, ale uvidíme letos, jak to bude vypadat, zda se tempo ještě nezačne zpomalovat nebo se nezvýší odchodovost. Na trhu práce je v těchto **letech** příliš velká konkurence. Je důležité sledovat detaily podobné těm, které jsou uvedené výše, protože personál je klíčový pro schopnosti **armády** a dnešní nedostatky se plně projeví za mnoho let. A ještě důležitější je férově si přiznat realitu čísel, statistik a faktorů, které personální vývoj **ozbrojených sil** ovlivňují. Tato oblast totiž rozhodně nepatří k těm, kde by bylo záhodno budovat jakékoliv Potěmkinovské vesnice.

Podobnou blamáž si naše země právě dnes, s ohledem na **bezpečnostní situaci** v Evropě i ve světě, prostě nemůže dovolit.

Psáno pro blog.idnes.cz

URL| <http://www.parlamentnilisty.cz/article.aspx?rubrika=1410&clanek=431627>